

Sygn. akt II Cz 468/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Grażyna Kobus

SO Barbara Nowicka

po rozpoznaniu w dnia 22 czerwca 2017 r. w Ś.

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia Komornika Sądowego przy (...) M. J.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt I Co 176/17

uchylające jego postanowienie z dnia 20 grudnia 2016 r. w części dotyczącej ustalenia podatku VAT

w sprawie o wykonanie zabezpieczenia roszczeń pieniężnych w drodze egzekucji o sygn. akt Km 932/15

z wniosku (...) sp. z o.o. we W.

przeciwko B. B. i J. B.

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, uchylił postanowienie Komornika Sądowego przy (...), z dnia 20 grudnia 2016 r. (...), w części dotyczącej powiększenia ustalonych opłat egzekucyjnych o podatek od towarów i usług (pkt II) oraz zasądził od uprawnionego (...) sp. z o.o. we W. solidarnie na rzecz obowiązanym B. B. i J. B. kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesioną skargą (pkt V). W uzasadnieniu wskazał, że wysokość opłat egzekucyjnych określona została przede wszystkim w art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U z 2015 r. poz. 790 z późn. zm.), jako procent wartości wyegzekwowanego świadczenia, wskazując ich dolny i górny maksymalny poziom, co ma na celu ochronę praw dłużnika. W żadnym przepisie tej ustawy, ani też w przepisach kodeksu postępowania cywilnego nie przewidziano możliwości powiększenia opłaty egzekucyjnej o kwotę podatku VAT, gdyż prowadziłoby to do ustalenia opłaty powyżej ustalonej w ustawie stawki, a gdyby wołą ustawodawcy było doliczanie do opłaty podatku VAT, to niewątpliwie zostałyby wprowadzone odpowiednie rozwiązanie, tak jak ma to miejsce np. odnośnie wynagrodzeń biegłych sądowych. W konsekwencji Sąd Rejonowy uchylił postanowienie Komornika Sądowego przy (...) M. J. z dnia 20 grudnia 2016 r. w części dotyczącej naliczenia podatku VAT od ustalonych przez komornika sądowego opłat egzekucyjnych. Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania wywołanego wniesioną skargą na podstawie art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, gdyż, pomimo oddalenia skargi w części, w pozostałym, istotnym, zakresie została ona uwzględniona (odnośnie do podatku

VAT), względnie, jej wniesienie doprowadziło do spostrzeżenia przez komornika dokonanej omyłki i sprostowania zaskarżonego postanowienia, doprowadzając go do brzmienia zgodnego z prawem, a zasądzona kwota 100 zł stanowi uiszczoną przez skarżących opłatę sądową od skargi.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Komornik Sądowy zarzucił mu:

- niedopuszczalność drogi sądowej w zakresie orzekania przez Sąd Rejonowy w przedmiocie należnego komornikowi podatku VAT;

- naruszenie przepisu art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, wyrażające się w uznaniu, że pobierana przez komornika opłata stosunkowa w swej wysokości obejmuje podatek VAT, podczas gdy, w świetle obowiązujących przepisów prawa, podatek ten powinien być każdorazowo doliczany do wysokości pobranej przez komornika opłaty stosunkowej.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w zakresie pkt II oraz punktu V poprzez oddalenie skargi dłużnika w całości, ewentualnie, o odrzucenie skargi oraz o zawieszenie postępowania zażaleniowego do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego, przekazanego do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego postanowieniem z dnia 14 września 2016 r. w sprawie III CZP 55/16 (III CZP 97/16), gdyż orzeczenie to będzie miało wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Zasadność doliczania przez komorników sądowych podatku VAT do opłat egzekucyjnych była już przedmiotem wielokrotnej oceny Sądu Okręgowego (zob. m. in. postanowienie SO w Świdnicy z dnia 13 kwietnia 2016r., II Cz 366/16; postanowienie SO w Świdnicy z dnia 16.02.2016 r., sygn. akt II Cz 74/16 z dnia 3 marca 2016 r., II Cz 196/16 oraz z dnia 10 czerwca 2016 r. II Cz 407/16). W powołanych wyżej orzeczeniach jednolicie przyjęto, że Komornik w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego nie jest uprawniony do doliczania do opłaty egzekucyjnej wartości należnego podatku VAT, podatek ten bowiem zawarty jest już w ustalonej opłacie egzekucyjnej. Zasada ta zawarta też została w interpretacji ogólnej Ministra Finansów sygn. PT1.050.1.2015.LJU.19, do której dodano biuletyn informacyjny, zgodnie z którym podatek VAT mieści się w opłacie egzekucyjnej i nie może być do niej doliczany. Stanowisko to potwierdza aktualna praktyka organów podatkowych oraz dalsze komunikaty Ministra Finansów, które wprowadzie nie stanowią źródła powszechnie obowiązującego prawa, jednak są istotną wskazówką przy dokonywaniu jego wykładni. Zatem aby ustalić podstawę opodatkowania należy odjąć od otrzymanej przez komornika kwoty wartość podatku należnego, obliczonego metodą „w stu”. Stanowisko to potwierdza także, podjęta w dniu 7 lipca 2016 r. przez Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej zagadnienia prawnego w sprawie o sygn. III CZP 34/16, uchwała, z której wynika, że „Komornik sądowy, określając wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego, nie może podwyższyć opłaty egzekucyjnej, ustalonej na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, o stawkę podatku od towarów i usług”. Zasady ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego zostały określone w art. 770 kpc, a wysokość tych kosztów została ustalona w rozdziałach 6 i 7 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, dotyczących odpowiednio wydatków i opłat egzekucyjnych. Żaden z powyższych przepisów nie przewiduje możliwości zwiększenia tych opłat o kwotę podatku VAT.

Dodatkowo należy wskazać, że przychody z opłat egzekucyjnych przeznaczone są na pokrycie ogólnych kosztów działalności egzekucyjnej komornika (art. 35 w zw. z art. 34 u.k.s.e). Oznacza to, że opłaty te nie mogą być przeznaczone na inny cel, w tym na rzecz Skarbu Państwa, jako danina publiczna. Opłaty egzekucyjne nie są wynagrodzeniem komornika, ani jego prywatnym dochodem, lecz przychodem o ustawowo określonym przeznaczeniu. De lege lata brak jest podstaw prawnych do zaliczenia podatku VAT do kosztów postępowania egzekucyjnego obciążających strony postępowania. W tej sytuacji niezasadny jest zarzut skarżącego o niedopuszczalności drogi sądowej w zakresie orzekania w przedmiocie należnego komornikowi podatku VAT, skoro przedmiotem oceny sądu nie jest kwestia istnienia obowiązku podatkowego organu egzekucyjnego i sposobu obliczania podstawy opodatkowania, lecz prawidłowość wyliczenia kosztów postępowania egzekucyjnego.

Wobec powyższego nie ma podstaw do zawieszenia postępowania zażaleniowego do czasu rozstrzygnięcia przez powiększony skład Sądu Najwyższego zagadnienia prawnego przekazanego w sprawie III CZP 55/16.

Wobec bezzasadności zarzutów zażalenia, odnoszących się do merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, nie istnieją przesłanki do zmiany orzeczenia o kosztach postępowania skargowego.

Mając to na względzie Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na mocy art. 385 kpc w zw. 397 § 2 zd. 1 kpc i art. 13 § 2 kpc .

(...)